

39. Jaká byla Ježíšova smrt?

Jedna z 54 částých otázek o Ježíši Kristu a církvi, na které odpovídá tým profesorů historie a teologie Navarrské univerzity.

30.08.2023

Ježíš zemřel přibit na kříž 14. den nisanu, v pátek 7. dubna roku 30. Lze to odvodit z kritické analýzy evangelijních vyprávění, kterou potvrzují narážky na jeho smrt v Talmudu (srov. TB, Sanhedrin VI,1; list 43a).

Ukřižování byl trest smrti, který používali Římané pro otroky a rebely. Byla to potupná smrt a nemohla být proto vykonána na římského občana, ale pouze na cizince. Protože na izraelskou zem byla uvalena římská moc, existuje spousta svědectví, že odsouzení k tomuto trestu bylo dosti časté. Místodržitel v Sýrii, Quintilio Varo, dal v roce 4 před n.l. ukřižovat v odvetu za povstání dva tisíce Židů.

K určení toho, jakým způsobem mohl být Ježíš ukřižován, přispěly významné objevy, ke kterým došlo na pohřebišti Givat-Mivtar v okolí Jeruzaléma. Našla se tam hrobka člověka, jenž byl ukřižován v první polovině I. století n.l., tj. současníka Ježíše. Na hrobce se dá rozeznat nápis: Jan, syn Haggoly. Jeho výška mohla být 1,7 metru a měl asi dvacet pět let. Jednalo se určitě o ukřižování, neboť hrobníkům se nepodařilo odstranit hřeb, kterým

byly přibité jeho nohy, takže musel být pohřben i s hřebem, na kterém zůstal kousek dřeva. Tak se dalo určit, že kříž mladíka byl z olivového dřeva. Zdá se, že mezi nohama se nacházel malý výčnělek dřeva, o který se mohl nepatrně opřít, jakési sedátko, odsouzenec proto mohl nabrat něco sil a tím prodloužil svou agonii. K úmrtí totiž dochází okamžitě udušením, když veškerá váha spočívá na pažích, které se nemají o co opřít. Nohy byly mírně rozkročené a pokrčené. Ostatky nalezené v jeho hrobě ukazují, že kosti rukou nebyly probodeny ani zlomeny. Proto je nejpravděpodobnější, že paže tohoto člověka byly jednoduše pevně přivázané k příčnému trámu (na rozdíl od Ježíše, kterého na dřevo přibíli). Nohy byly naopak přibity hřeby. Na jedné se ještě zachoval velký a poměrně dlouhý hřeb. Z polohy, v níž se nachází, se dá usuzovat, že hřeb prošel oběma

nohami takto: nohy trochu rozevřené se sloupkem mezi nimi, levá strana pravého kotníku a pravá strana levého kotníku se opírají o strany příčného sloupku, dlouhý hřeb prochází nejprve jednou nohou od kotníku ke kotníku, pak dřevěným sloupkem a pak druhou nohou. Utrpení při tomto ukřižování bylo takové, že ho Cicero nazval „ta největší muka“, „to nejkrutější a nejstrašnější utrpení“, „nejhorší a poslední ze všech muk, které se provádí na otrocích“ (In Verrem II, lib. V, 60-61).

Abychom si dokázali uvědomit realitu toho, co Ježíšova smrt na kříži obnášela, nestačí zůstat u bolestných, tragických detailů, které nám historie umí přiblížit, neboť nejhlubší realita je ta, která vyznává, „že Kristus umřel ve shodě s Písmem za naše hříchy“ (1 Kor 15,3). Svým velkorysým odevzdáním se smrti na kříži ukazuje velikost Boží lásky ke

každému člověku: „Ale Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme ještě byli hříšníci“ (Řím 5,8).

54 otázek o Ježíši Kristu a církvi

Francisco Varo

---

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/39-jaka-byla-jezisova-smrt/> (02.04.2026)